

**ЖИТОМИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
директор коледжу

Микола ПОКРОПИВНИЙ

ПРОГРАМА

**вступного випробування
з української мови (диктант)
для вступників**

**на основі повної загальної середньої освіти
(заочна форма навчання)**

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня

ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР

ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 02 Культура і мистецтво

023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація,

024 Хореографія,

028 Менеджмент соціокультурної діяльності,

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа,

021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво,

022 Дизайн

Розробники: викладачі предметно циклової комісії гуманітарних, соціально – економічних та бібліотечних дисциплін – Пасічник О.О., Хитра О.Л.

Програмні вимоги **вступного випробування з української мови (диктант)** розглянуті та затверджені на засіданні предметно циклової комісії викладачів гуманітарних, соціально-економічних та бібліотечних дисциплін.

Протокол № 8 від 15 березня 2021 року

Голова комісії

Ольга ЛАВРІНЧУК-КОВТУН

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування (диктант) для вступників, які вступають до Житомирського фахового коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка Житомирської обласної ради на основі повної загальної середньої освіти для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, розроблено на основі [програми з української мови 10-11 класи Рівень стандарту](#) (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 14.07.2016 № 826) та з [Української літератури 10-11 класи](#) (рівень стандарту, академічний рівень) зі змінами, затвердженими наказом МОН від 14.07.2016 №826. Формою перевірки та встановлення рівня знань і умінь абітурієнтів з Повною загальною середньою освітою з предмета «Українська мова» є екзаменаційний диктант. Метою проведення екзаменаційного диктанту є визначення рівня підготовки абітурієнтів з усіх вивчених тем, оволодіння ними орфографічними та пунктуаційними навиками. Для диктанту використовується текст, який відповідає нормам сучасної літературної мови. Обсяг диктанту повинен становити 170-190 слів (при визначенні кількості слів враховуються самостійні та службові слова).

Диктант триває одну астрономічну годину.

Методика проведення вступного екзамену з української мови

Методика проведення диктанту є традиційною, узвичаєною, однак проведення вступного екзамену у формі диктанту має певні особливості. Вид роботи й назву тексту потрібно записати на дошці. Спочатку викладач читає весь текст, після чого не дає ніяких пояснень щодо його змісту, правописних особливостей і тлумачення значень використаних у ньому слів (з огляду на те, що тексти адаптовано для навчальних потреб, у них майже відсутня так звана авторська пунктуація, немає діалектизмів, застарілих слів, складної зі значеннєвого погляду, а тому мало зрозумілої для учнів лексики тощо).

Викладач може давати тільки коментарі формального характеру, як-от: розміщення заголовку, запис автора чи джерела тексту та ін. Після прочитання всього тексту вчитель читає перше речення повністю, а

абітурієнти тільки уважно слухають його. Далі це саме речення диктується для запису частинами, при чому кожна частина, як правило, читається тільки один раз (частиною в цьому випадку треба вважати слово сполучення з двох–п'яти слів або частину складного речення приблизно з тією ж кількістю слів). Викладач повторно прочитати частину речення, якщо вона велика за обсягом, у ній змінено нормативний порядок слів або під дією певних зовнішніх чинників абітурієнти не дочули якогось слова або словосполучення. Після того, як учні запишуть усе речення, його треба прочитати повністю повторно, щоб абітурієнти мали змогу перевірити записане. У такий спосіб диктується кожне речення тексту. Викладач обов'язково вказує місце поділу тексту на абзаци. Після запису всього тексту він читає його ще раз від початку до кінця, роблячи паузи між реченнями, дещо триваліші від звичайних, надаючи змогу абітурієнтам ретельно перевірити написане й усунути можливі помилки. Текст треба диктувати виразно, відповідно до норм літературної мови, з правильним наголошуванням слів та інтонуванням звукового потоку, у такому темпі, щоб абітурієнти встигали вільно його записувати. Після повторного читання всього тексту учні здають диктанти викладачеві. Часу для додаткової перевірки надавати не потрібно: сумніви щодо правописного оформлення роботи учні повинні вирішувати в процесі написання.

Критерії оцінювання диктанту

Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

Для проведення державної підсумкової атестації та вступних випробувань у формі диктанту використовується текст, обсягом від 180 до 190 слів за 12-ти бальною шкалою оцінювання.

Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;

помилка в слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою;

помилка на одне правило, але в різних словах, вважається різними помилками;

розрізняють грубі й негрубі помилки, тобто такі, які не мають істотного значення для характеристики грамотності.

Під час підрахування помилок дві негрубі вважають за одну грубу.

До негрубих відносять такі помилки:

у винятках з усіх правил;

у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;

у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках,

утворених від іменників з прийменниками;

у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;

у випадках, що вимагає розрізнення не і ні (у сполученнях: не хто інший, як...; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...);

у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;

у заміні українських букв російськими.

За наявності в диктанті більше п'яти поправок оцінка знижується на бал.

Нормативи оцінювання диктанту

Бали		Кількість помилок
100.....200	1.....12	
100	1	15 і більше
100	2	13-14
101-110	3	11-12
111-120	4	9-10
121-130	5	7-8
131-140	6	5-6
141-150	7	4
151-160	8	3
161-170	9	2
171-180	10	1
181-190	11	1 (негруба)
191-200	12	---

Короткий зміст програми з української мови

Для успішного складання вступного випробування з української мови рекомендується актуалізувати знання з таких тем:

Ненаголошені голосні.

Правила вживання апострофа, м'якого знака.

Чергування голосних, приголосних. Спрощення в групах приголосних.

Подвоєння букв на позначення подовження та збігу однакових

Приголосних звуків.

Написання префіксів, суфіксів.

Правопис складних і складноскорочених слів.

Правопис числівників, прислівників, займенників.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Правопис сполучників разом і окремо.

Написання часток бо, но, то, от, таки.

Не з різними частинами мови.

Правопис вигуків.

Велика буква у власних назвах.

Написання слів іншомовного походження.

Розділові знаки в кінці речення.

Тире між підметом і присудком. Тире в неповних реченнях.

Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах, при звертанні і вставних словах, при однорідних і відокремлених членах речення.

Розділові знаки в складносурядному, складнопідрядному, безсполучниковому реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Пам'ятка для абітурієнтів

«Як писати диктант»

1. Уважно прослухайте текст диктанту.
2. Коли викладач зачитуватиме кожне речення в цілому, слухайте його до кінця й не робіть ніяких записів.
3. Починайте записувати речення лише тоді, коли викладач почне його читати частинами, роблячи тривалі паузи.
4. Під час записування речення більше звертайте увагу на орфографію (написання слів), але не треба забувати й про розділові знаки.
5. Під час перевірки записаного речення потрібно передусім зважати на інтонацію й особливо ретельно перевіряти поставлені розділові знаки (у цьому важливу роль відіграють паузи: ледь помітну паузу роблять у тих місцях, де треба поставити кому, а більш помітну — на місці двокрапки чи тире; явна пауза означає, що треба поставити крапку з комою).
6. Сконцентруйте свою увагу й не відволікайтеся під час написання диктанту.
7. Не «збирайте» помилки, зазираючи під час написання диктанту в роботу сусіда (як показує практика, на це, по-перше, витрачається час, якого й так мало, а по-друге, потім часто доводиться шкодувати через помилку, допущену внаслідок такого виправлення).

Успіхів!

Зразок диктанту

Вибрати шлях у житті

Сучасна наука свідчить про те, що свої здібності є в кожній людині. Нездібних людей узагалі нема, просто ще далеко не всі можуть або вміють розвивати свої здібності. Хоча задатки та здібності людей можуть проявлятися в різному віці, усе ж особливо сприятливими для їх розвитку є дитинство та юність.

Знаходячи свій прояв у підвищеному інтересі до тих чи інших предметів або в нахилі до певної діяльності, задатки людини можуть розвинути в здібності тільки у процесі постійних занять цією діяльністю. Сукупність задатків людини називається її обдарованістю. Вищий ступінь прояву своїх здібностей у певній галузі, досягнення в ній видатних наслідків характеризується як талановитість, а досягнення визначних результатів у багатьох галузях як геніальність.

Дуже важливо навчитися самому правильно судити про свої задатки та нахили, об'єктивно оцінювати свої здібності в тій чи іншій галузі, знаходити щось саме своє. Для цього слід пробувати свої сили в різних видах діяльності, і, звичайно ж, неоціненну послугу тут можуть надати самоспостереження та самоаналіз. Тому не варто шкодувати на них часу й зусиль. Щоб обрати правильний шлях у житті чи навіть майбутню професію, треба знати, на що ти здатний.

(Із журналу)

183 слів.

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з української мови Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 23.06.2011 р. № 1.4/18-Г-429)

Збірник диктантів з української мови для 5-11 класів / 3-41 упоряд.: Н. І. Гноєва, Л. Г. Савченко, Л. А. Шевелева. — Х.: Гімназія, 2012. — 320 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Повний перелік підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в основній і старшій школі загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою подано згідно з рекомендаціями МОН за наступним посиланням:

<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>

1. «Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Авраменко О.М. (2018).
2. «Українська мова (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Ющук І. П. (2018).
3. Українська мова: підр. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчанням укр.мовою: рівень стандарту / О.М. Горошкіна, М.І. Пентилюк, Л.О.Попова.; за заг. ред. М.І. Пентилюк. – Харків: «Сиция», 2010.
4. Українська мова: підр. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчанням укр.мовою: рівень стандарту / О.М. Горошкіна, М.І. Пентилюк, Л.О. Попова; за заг.ред. М.І. Пентилюк. – Харків: «Сиция», 2012.
5. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2015.
6. Бурячок А.А. Орфографічний словник учня. 5-11кл. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.
7. Українська література: підруч. для 11 кл. загальноосв. навч. закл. (рівень стандарту, академічний рівень) / Г.Ф. Семенюк, М.П. Ткачук, О.В. Слоньовська та ін.; за заг. ред. Г.Ф. Семенюка. – К.: Освіта, 2011. – 416с.
8. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Грабар Н.М., Литвинська А.С. Українська мова та література. Тестовий контроль знань. Академічний рівень. 11 кл. – К.: Літера ЛТД, 2011.
9. Куриліна О.В., Овчиннікова І.І., Земляна Г.І. Українська мова і література. Збірник завдань у тестовій формі. 11 кл. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2010.
10. Куриліна О.В., Земляна Г.І. та ін. Українська література. Довідник. Тестові завдання. 5-11кл. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2010.

11. Мовчан Р.В. Українська література (підручник). 6 кл. – К.: Генеза, 2006.
12. Омельчук О.А. Практикум з правопису з української мови. 5-11 кл. – К.: Грамота, 2009.
13. Пентилюк М., Горошкіна О.М., Попова Л.О. Українська мова (підручник) підручник для 11 кл. – К.: Генеза, 2011.
14. Перейма Л.Я. Збірник диктантів з української мови для 5-11кл. – Тернопіль:Навчальна книга – Богдан, 2011.
15. Попко О.Г. Сучасний український правопис. Практичний довідник. 5-11 кл. – Харків: Весна, 2011.
16. Семенюк Г.Ф., Ткачук М.П., Слоньовська О.В., Гром'як Р.Т., Вашків Л.П., Плетенчук Н.С. Українська література (рівень стандарту, академічний рівень). 10 кл. – К.: Освіта, 2010.
17. Семенюк Г.Ф., Ткачук М.П., Слоньовська О.В. та ін. Українська література (рівень стандарту, академічний). 11 кл. – К.: Освіта, 2011.
18. Слоньовська О.В. Українська література (підручник). 8 кл. – К.: Освіта, 2008.
19. Ткачук М.П., Сулима М.М., Смілянська В.Л. Українська література. 9 кл. – К.: Освіта, 2009.